

T.C.
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
DERS KAYDI VE SINAV İŞLEMLERİNE İLİŞKİN ESASLAR

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde (AYBÜ) öğrenim gören öğrencilerin ders alma, dersten çekilme, fazla kredi alma, eksik kredi tamamlama, sınav hakları gibi hususlara ilişkin işlemleri; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve AYBÜ'nün Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde hazırlanmış aşağıda sıralanan esaslara göre yürütülür.

1. Ders kaydı, öğrencinin akademik takvimde belirtilen süreler içinde varsa katkı payını veya öğrenim ücretini yatırıp Öğrenci İşleri Bilgi Sisteminden (ÖİBS) ders seçme işlemini tamamlaması ve danışmanı tarafından bu seçimin onaylanması suretiyle gerçekleşir. Danışman onayı olmayan ders kayıtları geçersizdir. Ders kayıt işlemlerinde ÖİBS verileri esas alınır.
2. Ders kaydının akademik takvimde ilan edilen sürede yapılmasından öğrenci, takibinden ve onaylanmasından akademik danışman sorumludur. Herhangi bir mağduriyet oluşmaması için danışmanlar ders seçiminde öğrencilere müfredat doğrultusunda rehberlik yapar.
3. Ders kaydını veya ekle-bırak işlemini süresinde yapamayan öğrencinin mazeretinin ilgili yönetim kurulu tarafından uygun bulunup karar alınması halinde, Dekanlık/ Müdürlük talepte bulunan öğrenci ve danışmanına ÖİBS’de Mazeretli Ders Kaydı ekranını devam süresi içinde açar. Ders kaydını tamamlayan öğrenciler, ekle-bırak tarihleri içinde ders değişikliği yapabilir.
4. İlgili dönemde ders kaydı yaptırmayan öğrenci, ÖİBS’den alınan yoklama listelerinde yer almaz ve öğrencilik haklarından faydalanamaz. Kaydın yenilenmediği yarıyıl/ yıl Yükseköğretim Kanununda belirlenen azami öğrenim süresine dâhil edilir.
5. Her program için, Senato tarafından onaylanmış müfredatta dönemlere göre dağılımı belirtilerek, bir akademik yılda 1800 saatlik iş yüküne karşılık gelen 60 AKTS kredilik zorunlu ve seçmeli ders açılır. Seçmeli derslerin müfredat içinden mi yoksa dışından mı alınabileceği ayrıca belirtilir.
6. Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde sayılan dersler, ön lisans ve lisans programlarındaki tüm öğrenciler için ortak zorunlu ders olarak okutulur. Bu derslerin ve staj çalışmalarının AKTS kredisi, “Ders Kayıt AKTS Kredisi” limitine dâhil edilmez.
7. Derslerin kontenjanı ilgili akademik birim tarafından belirlenir. Sınıf veya laboratuvar kapasitesi gerektirdiğinde, ilgili bölüm başkanlığının teklifi ve akademik birimin gerekçeli yönetim kurulu kararı ile bir ders birden fazla şube olarak açılabilir. Şubelerden birinin kontenjanı dolduğunda yapılacak kontenjan artışı, tüm şubelere eşit sayıda dağıtılır.
8. Bir dersin açılabilmesi için gereken asgari öğrenci sayısı; ön lisans ve lisans programlarında 10, doktora programlarında 1, tezli yüksek lisans programlarında 3, tezsiz yüksek lisans programlarında 5’tir. Kaydolan öğrenci sayısı bu sınırın altında kalırsa, ilgili öğrenciler başka açılan derslere yönlendirilir ve ders, ekle-bırak dönemi başlamadan kapatılır. Ancak bireysel veya küçük gruplarla yürütülmesi gereken özel yetenek, tasarım, sanatsal çalışma veya özel uygulama gibi zorunlu ve istisnai derslerde öğrenci sayısı, ilgili bölümün veya ana bilim/sanat dalının gerekçeli talebiyle yönetim kurulunca ayrıca karara bağlanır.
9. Ders kayıtları tamamlandıktan sonra iptal edilen veya yetersiz kayıt nedeniyle kapatılan dersin yerine, kredi limiti aşılmamak kaydıyla, akademik takvimdeki ekle-bırak tarihlerinde ÖİBS üzerinden yeni bir ders seçilebilir.
10. İlgili yarıyıl/ yılda açılacak her ders için; dersi verecek öğretim elemanı, gün, saat ve derslik bilgisi, ders kayıtları başlamadan önce Bölüm/Program ve Ana Bilim/Sanat Dalı Başkanlığı tarafından ÖİBS’ye girilir.

11. Ders programındaki çakışmalar, dersi ilk kez alacak öğrenciler ile yan dal veya çift ana dal öğrencileri için devamsızlığa yol açabileceğinden, öğrenciler ders seçerken ders programlarını dikkate almalıdır. Ancak devam zorunluluğu bulunmayan tekrar derslerinde, varsa çakışmalar dikkate alınmaz.
12. Öğrencilerin müfredatında tanımlı zorunlu derslerini kayıtlı olduğu programda almaları esastır. Ancak Enstitü/ Fakülte/ MYO Kurulu kararı ile belirlenen muadil derslerde bu hüküm aranmaz.
13. Öğrencilerin öncelikle tekrarlaması gereken müfredat ders(ler)ini alması esastır. Ancak öğrencinin uygulama dersinin bulunması ve birbirini izleyen iki dönem sonunda mezun durumda olması hâlinde mezuniyete üç ders veya azami süre sonu sınavlarına girebilmesi için ders almada bu öncelik sırası aranmaz.
14. Öğrenciler, tekrarlamaları gereken seçmeli ders(ler)i ders kaydı sırasında danışman onayıyla değiştirip yerine başka bir seçmeli ders alabilir. Bu durumda yeni dersten alınan not, eski nota bakılmaksızın Ağırlıklı Genel Not Ortalamasına (AGNO) dâhil edilir.
15. Seçmeli bir dersin saydırılması; ders kaydı ve ekle-bırak onay tarihleri içinde danışman tarafından, bu tarihlerden sonra ise ilgili yönetim kurulu kararına dayanılarak ÖİDB tarafından yapılır.
16. AGNO'sunu yükseltmek isteyen öğrenci, ilgili dersi tekrar alabilir. Bu durumda dersin tekrarlandığı yarıyıl da alınan son not geçerli sayılır. Tekrar edilen dersin AKTS kredi değeri değişmişse, son alınan dönemdeki değer esas alınır; bu nedenle bir AKTS kredisi açığı doğarsa, açığı kapatmak için fazladan ders alınır.
17. Ön lisans ve lisans programlarında “Ders Kayıt AKTS Kredisi” limiti 30 olup öğrenciler aşağıda belirtilen kısıtlar çerçevesinde ilave ders alabilir:
 - a) Programın ilk yarıyılında kayıtlı olup kredi transferi yapılmış dersi bulunan öğrenciler, bu dersler hariç “Ders Kayıt AKTS Kredisi” limiti dâhilinde ders alabilir.
 - b) AGNO'su 2,00'nin altında olan öğrenciler, bir dönemde 30 AKTS kredisine ek olarak en fazla bir ders daha alabilir.
 - c) AGNO'su 2,00'nin üzerinde olan öğrenciler, bir dönemde en fazla 40 AKTS kredisi ve ek olarak iki ders daha alabilir.
 - ç) Birbirini izleyen iki yarıyıl sonunda mezun olabilecek durumdaki öğrenciler, AGNO şartı aranmaksızın bir dönemde en fazla 40 AKTS kredisi ve ek olarak iki ders daha alabilir.
 - d) Yatay veya dikey geçişle gelen öğrenciler, ders seçimini kredi transferi ve intibak işlemlerinden sonra oluşan AGNO'larına göre yapar.
 - e) Çift ana dal diploma veya yan dal sertifika programına kayıtlı öğrencilerin bir dönemde seçebileceği en fazla ders sayısı, ana dalındaki AGNO'suna göre belirlenir.
18. Lisansüstü programlardaki öğrenciler aşağıdaki kısıtlar çerçevesinde ders alabilir;
 - a) Öğrenciler, seminer ve uzmanlık alan dersi hariç dönemde en fazla beş (5) ders alabilir. Tez aşamasındaki bir öğrenci ise danışmanının uygun görmesi hâlinde, tez çalışmasına temel olmak veya bilgi birikimini artırmak amacıyla alan içinden/ dışından, dönemde bir (1) ve toplamda en fazla iki (2) ek ders alabilir.
 - b) Öğrenciler Ana Bilim/ Sanat Dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararıyla yurt içindeki/ dışındaki başka yükseköğretim kurumlarından en fazla iki lisansüstü ders alabilir.

19. Bilimsel hazırlık, seminer, tez öneri çalışması, doktora yeterlilik çalışması ve dönem projesi başarılı/ başarısız olarak değerlendirilir. Tez çalışması ve uzmanlık alan dersleri ise her dönem “devam ediyor” olarak işlenir; ilişik kesme veya mezuniyet aşamasında başarılı ya da başarısız olarak sonuçlandırılır.
20. Devamsızlık nedeniyle tekrarlanan derslerde devam şartı dersin tamamı için aranır. Başarısız olunan veya not yükseltmek için tekrarlanan derslerde ise devam şartı yalnızca varsa uygulamalı ve laboratuvar kısımları için aranır. Devam zorunluluğu bulunmayan tekrar derslerinde de, dersin niteliğine göre öğretim elemanınca belirlenmiş özel değerlendirme kriterleri varsa bunlara uyulması zorunludur.
21. Öğrencinin başarılı/ başarısız olduğu zorunlu/ seçmeli veya not yükseltmek amacıyla aldığı dersler transkriptte gösterilir. Bu dersler en son başarılı olunan dönemin Ağırlıklı Not Ortalamasına (ANO) dâhil edilir.
22. Ön veya eş (o dersle aynı dönem birlikte alınması gereken ders) koşulu bulunan derslerin alınabilmesi için ilgili koşulların sağlanması gerekir.
23. Öğrencilerin seçmeli yabancı dil dersini, ana dili veya ülkesinin resmi dili dışında alması esastır.
24. Müfredat kurallarına riayet edilmemesi ve derslerin programın yabancı dil oranına uygun şekilde alınmaması durumunda mezuniyet için gerekli AKTS kredisi tamamlanmış olsa bile mezun olunamaz.
25. Son döneminde, müfredatındaki zorunlu ve seçmeli dersleri alarak programına göre asgari 120/ 240/ 300/ 360 AKTS kredisini başarıyla tamamlayan; ancak en fazla üç başarısız seçmeli dersi olup bu dersi aldığı dönem sonrasında saydırma için alternatif başarılı dersi olmayan öğrencilerin, bölümünün mezuniyet şartını sağlamaları ve ilgili yönetim kurulu kararı ile uygun bulunması hâlinde başarısız seçmeli dersleri mezuniyetlerini etkilemeyecek şekilde ÖİBS üzerinden bırakılabilir.
26. Müfredatındaki zorunlu ve seçmeli dersleri alarak mezuniyet için gerekli asgari AKTS kredisini tamamlamış ve fazla AKTS kredisi bulunan öğrencinin varsa talep ettiği seçmeli ders(ler), danışman onayı ve ilgili yönetim kurulu kararıyla transkriptte gösterilmek kaydıyla ortalamaya dâhil edilmez.
27. Öğrenciler ilk iki yarıyla ait dersler ile FF-FD başarı notu alarak veya devamsızlıktan kalarak tekrar ettiği zorunlu derslerden çekilemez. Sonraki yarıyılın ilk altı (6) haftası içinde isteyen öğrenciler, dersi veren öğretim elemanının yazılı izni ve danışmanının yazılı onayıyla ilgili veya üst yarıyla ait ilk defa aldığı bir (1) dersten çekilebilir. Ancak çekildiği dersin yerine aynı yarıyıl içinde öğrenciye yeni bir ders eklenmez. Çekilme talebi bulunan öğrencinin ilgili formu doldurarak bölüm sekreterliğine teslim etmesi gerekir.
28. İlgili yönetmelik hükümlerine göre devam şartını sağlamayan öğrenciler, ara ve yarıyıl/ yıl sonu sınavlarına alınmaz ve başarısız sayılır. Öğrencinin girme hakkı olmadığı bir sınava girmesi halinde aldığı not, ilan edilmiş olsa bile iptal edilir.
29. Tekrar alınan dersin ara ve yarıyıl/ yıl sonu sınavlarına katılım zorunludur.
30. Ön lisans ve lisans programları harf notu karşılıklarına göre;
 - a) Bir dersten AA, BA, BB, CB ve CC notlarından birini alan öğrenci o dersten başarılı sayılır.
 - b) İlgili yarıyıl/ yıl sonunda AGNO’su 2.00 ve üzerinde olan öğrencinin, o yarıyıl ve bir önceki yarıyla ait DC ve DD harf notlu dersleri şartlı-başarılı sayılır.
 - c) FD ve FF notu alan öğrenci, o dersten başarısız sayılır.
 - ç) DZ notu alan öğrenci, o dersten devamsızlık nedeniyle başarısız sayılır.
31. Yarıyıl/yıl içinde ara sınav, yarıyıl/ yıl sonu ve bütünleme sınavları yapılır. Bütünleme sınavı; koşulları sağladığı halde yarıyıl/ yıl sonu sınavına giremeyen veya girdiği hâlde notunu yükseltmek isteyen

öğrenciler için yarıyıl/yıl sonu sınavından sonra yapılır. Ara sınava girmemiş olmak, yarıyıl/yıl sonu sınavına girmeye engel değildir.

32. Ders başarı notu hesaplanırken, varsa bütünleme sınavında alınan not her durumda yarıyıl/ yıl sonu sınavı notu olarak sayılır.
33. Hakkında açılan disiplin soruşturması sonucunda herhangi bir sınavda kopya çektiği, kopyaya teşebbüs veya yardım ettiği tespit edilen öğrencinin sınavı sıfır (0) olarak değerlendirilir ve öğrenci o dersten başarısız sayılır.
34. Koşulları sağladığı hâlde geçerli bir nedenle ara sınava giremeyen öğrenci, mazeretini süresi içinde dilekçe ve raporla bildirir. İlgili yönetim kurulu mazereti kabul ederse, ara sınav yerine mazeret sınavı yapılır. Yarıyıl/ yıl sonu sınavlarının mazeret sınavı bütünleme sınavı olup, bütünleme sınavına girmeyen öğrencilere mazeret sınavı hakkı verilmez.
35. Öğrenimini tamamlamış ancak mezuniyeti için en fazla üç dersten başarısız (FD veya FF) olan öğrenciler ile tüm derslerden başarılı olduğu hâlde mezuniyet için gereken AGNO (2,0) koşulunu sağlayamayan öğrenciler için, bütünleme sınavlarından sonra “mezuniyet için üç ders sınavı” açılır. Mezuniyet için aranan AGNO’yu sağlamak amacıyla bu sınava girilebilecek dersler, yalnızca DD veya DC notu alınmış derslerdir; daha önce hiç alınmamış veya devamsızlıktan kalınmış dersler bu sınav kapsamına girmez. Üç ders sınavı her yarıyılta yalnızca bir kez açılır. Bu sınavda da başarısız olan öğrenci, ilgili dersleri açıldığı ilk dönemde tekrar kayıt yaptırarak almak zorundadır.
36. Uygulamalı derslerin (seminer, uygulama, klinik uygulama, klinik çalışması, atölye çalışması, laboratuvar çalışması ve inceleme, araştırma gezisi, ödev, bireysel çalışma, mesleki beceri uygulamaları, probleme dayalı öğretim, kanıta dayalı uygulamalar, iletişim becerileri, hasta başı viziteleri, sınava hazırlanma, alan çalışması, kütüphane çalışmaları, mezuniyet tezi, proje, işletmede mesleki eğitim, staj vb.) yarıyıl/ yıl sonu sınavı hariç diğer sınavları Enstitü/ Fakülte/ MYO kurullarınca karara bağlanır.
37. Ön lisans ve lisans programlarında; yarıyıl/ yıl sonu sınavı hariç tüm sınavlarda (mezuniyete üç ders sınavı, tek ders sınavı, azami süre sonu ek sınavı) başarılı sayılmak için en az (CC) harf notu alınmış olması gerekir. Bu notun belirlenmesinde ara sınav notu dikkate alınmaz.